

A 5474 II

Dz. 15 B

s. 3, 8

W numerze między innymi :

- O cytowaniach prac naukowych – krytycznie s. 4*
- 100. rocznica urodzin prof. J. Mazura s. 6-7*
- Biblioteka Główna informuje, proponuje s. 8*
- Polsko-brytyjski program współpracy s. 9*
- Ogłoszenia KBN s. 10*
- Program INCO-Copernicus s. 11*

Pryzmat

Pismo informacyjne Politechniki Wrocławskiej

Nr 84

1-15 stycznia 1997

Na str. 5 przedstawiamy
Księgę Jubileuszową
Koła Rysowników Architektury
prowadzonego od lat
przez prof. R. Natusiewicza.

R O Z M A I T O Ś C I

PKZP INFORMUJE

Uprzejmie informujemy członków PKZP, że zgodnie z uchwałą Zarządu PKZP z dnia 10.12.1996 r., od dnia 1 stycznia 1997 roku będą obowiązywały nowe zasady udzielania i spłacania pożyczek:

Wkład Maks. wys. pożyczki

do 50 zł	200 zł
powyżej 50 zł	3,5 x wkład *

Zasady spłaty pożyczek:**Wysokość pożyczki Liczba rat**

do 500 zł	5
do 1000 zł	6
do 2000 zł	8
do 3000 zł	10
powyżej 3000 zł	12

Przypominamy, że w dalszym ciągu obowiązuje zasada trzymiesięcznego okresu karencji, jaki musi upłynąć od daty spłacenia ostatniej pożyczki do momentu otrzymania nowej. W przypadku posiadania środków w kasie PKZP, Zarząd może podejmować na bieżąco decyzje o skróceniu trzymiesięcznego okresu karencji. Osoba składająca wniosek o pożyczkę we wcześniejszym terminie, powinna swoją prośbę o skrócenie okresu karencji uzasadnić pisemnie.

Przykład obliczania okresu karencji: pożyczkę w dniu 15 lutego mogą otrzymać te osoby, które spłaciły ostatnią ratę poprzedniej pożyczki przed dniem 15 listopada ubiegłego roku.

*) z zaokrągleniem w górę do 10 zł, jednak nie więcej niż 4000 zł

PRZEWODNICZĄCY PKZP
dr inż. Bronisław Majchrzak

POKŁOSIE ŚLEDZTWA NA UG

Akt oskarżenia w sprawie fałszowania dyplomów ukończenia studiów na Uniwersytecie Gdańskim przekazała do Sądu Rejonowego w Sopocie Prokuratura Wojewódzka w Gdańsku. Oskarżenie obejmuje Aleksandrę J., pracownicę Wydziału Zarządzania UG, której prokurator zarzuca wystawienie w lipcu 1995 r. fałszywych zaświadczeń o zaliczeniach i egzaminach oraz ukończeniu studiów, a także trzech studentów posługujących się, zdaniem prokuratury, tymi sfałszowanymi dokumentami.

(„Rzeczpospolita” 3.01.1997 r.)

DOKTORATY HONORIS CAUSA

W ostatnim okresie uczelnie wrocławskie przyznały kilka doktoratów honoris causa.

26 listopada Akademia Ekonomiczna uhonorowała w ten sposób laureata Nagrody Nobla profesora **Reinharda Seltena** z Uniwersytetu w Bonn. Jego tematyka badawcza

obejmuje teorię gier i oligopoli. Drugim z wyróżnionych jest prof. **Aleksander Zelias** z Akademii Ekonomicznej w Krakowie. Zajmuje się on teorią i zastosowaniem statystyki, ekonometrią, prognozowaniem i ekonomią przestrzenną.

11 grudnia Uniwersytet Wrocławski nadał doktorat honoris causa **Władysławowi Bartoszewskiemu**, wykładowcy KUL-u, uniwersytetów w Monachium, Eichstaedt i Augsburgu, ambasadora w Austrii (1990-95), ministra spraw zagranicznych (1995), autora licznych publikacji.

Odnotowujemy jednocześnie, że wielokrotny gość Politechniki Wrocławskiej, wieloletni (od 1989 r.) prezydent Fundacji Francja - Polska **Jacques de Chalendar** otrzymał 10 grudnia doktorat honoris causa Uniwersytetu Śląskiego.

Wśród prac pana de Chalendara wymienić należy książkę „Une loi pour l'université” (1970) zawierającą przemyślenia dotyczące szkolnictwa wyższego, a także „Le mécénat en Europe” (1987) dotyczącą współpracy naukowej i technicznej w Europie. Najnowsza z jego książek, „France - Pologne. Une nouvelle aventure” (1995) poświęcona jest stosunkom polsko - francuskim. Autor poszukuje w niej nowych form współpracy i wskazuje obszary, w obrębie których współpraca ta może dać najlepsze wyniki: nauczanie uniwersyteckie, rozwój demokracji lokalnej i współpracę techniczną.

(„Przegląd Uniwersytecki”,
„Gazeta Uniwersytecka”)

SZCZECIN - MIASTO NAUKI

JM Rektor prof. Andrzej Mulak został zaproszony na obchody 50-lecia szkolnictwa wyższego na Pomorzu Zachodnim. Uroczystości miały miejsce w grudniu. Szczecin jest siedzibą kilku wyższych uczelni: Politechniki, Uniwersytetu, Pomorskiej Akademii Medycznej, Akademii Rolniczej, Wyższej Szkoły Morskiej, a także szkół prywatnych: Zachodniopomorskiej Szkoły Biznesu, Wyższej Szkoły Administracji Publicznej i Wyższej Szkoły Sztuki Użytkowej. W Szczecinie studiuje 35 tys. osób, z czego 850 w Zachodniopomorskiej Szkole Biznesu.

W uroczystościach wziął udział prezydent Aleksander Kwaśniewski, który spotkał się z młodzieżą.

DLA PRZYSZŁYCH STUDENTÓW I ICH RODZICÓW

Akademicka Oficyna Wydawnicza z Lublina wydała obszerny, 400-stronicowy „Informator dla kandydatów na studia w roku akademickim 1997/98” zawierający wykaz wszystkich państwowych i niepaństwowych, ale zatwierdzonych przez MEN szkół wy-

ższych w Polsce. Podano tam też dane o studiach podyplomowych i doktoranckich. Można zamawiać tę publikację drogą pocztową. Cena wynosi 15 zł (+koszta przesyłki).

OPLATEK '97

JEm. ks. kardynał Henryk Gulbinowicz zaprosił przedstawicieli środowisk akademickich na tradycyjne spotkanie opłatkowe, które odbyło się 5 stycznia 1997. Kazanie podczas koncelebrowanej Mszy Św. wygłosił ks. Marian Biskup, rektor Seminarium Duchownego. W imieniu pracowników uczelni wrocławskich głos zabrała pani prof. Zofia Ignasiak, prorektor AWF. Politechnika Wrocławska była reprezentowana m.in. przez JM Rektora prof. Andrzeja Mulaka i Prorektora ds. Nauki prof. Jerzego Zdanowskiego.

JAK SZUKAĆ GRANTÓW

Biuletyn KBN „Sprawy Nauki” nr 4/96 opublikował omówienie podręcznika „Grant Application Writer's Handbook” autorstwa Liane Reif-Lehrer. Wyjaśnia on, że nie tylko trzeba mieć ciekawy pomysł na badania. Trzeba również jasno i umiejętnie przedstawić plan działania, sprzęt i metody, które zostaną wykorzystane, a także kadre, która ma uczestniczyć w działaniach. Założenia muszą znaleźć odzwierciedlenie w kalkulacji kosztów. Niestety książka ta nie jest dostępna na polskim rynku.

MÓWIĆ PO POLSKU

Listopadowo-grudniowy numer pisma „Nasz Uniwersytet” informuje, że dwaj profesorem Uniwersytetu Wrocławskiego: Antoni Furdal i Jan Miodek zostali członkami 30-osobowej Rady Języka Polskiego. Przewodniczącym rady został językoznawca, prof. Walery Pisarek z Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Rada Języka Polskiego została powołana jako organ doradczy przez Prezydium PAN na 5-letnią kadencję. Będzie wydawać opinie w sprawach publicznego używania języka polskiego, upowszechniać normy i kryteria oceny.

NAUKA WROCŁAWSKA

Ukazał się numer 8 (październik - listopad 1996) Biuletynu Informacyjnego Oddziału PAN we Wrocławiu „Nauka wrocławska”. Zawiera on informację o Polskim Towarzystwie Biometrycznym i jubileuszu 50-lecia AWF, o konferencjach i wykładach Wszechnicy PAN. Zamieszczono tam też streszczenie wykładu „Lampy i świeczniki w dziejach Europy”. Nas najbardziej ucieszyła wiadomość o odczycie prof. dr Grzegorza Załuckiego „Wpływ zwierząt na psychikę człowieka” wygłoszony na Wrocławskim Czwartku Naukowym.

Z S E N A T U

IV POSIEDZENIE SENATU

(19.12.1996)

Senat zatwierdził wnioski:

– o mianowanie stanowisko profesora zwyczajnego **prof. dr inż. Andrzeja Hałasa** (Wydz. Elektroniki),

– o powołanie na stanowiska profesora nadzw. PWr **dra hab. inż. Adama Janiaka** i **dra hab. inż. Tadeusza Więkowski** (oba z Wydz. Elektroniki),

– o ponowne mianowanie na stanowisko profesora nadzw. PWr **dra hab. inż. Antoniego Bięgusa** (WBLiW) i **dra hab. Jacka Własaka** (WPPT).

• Zatwierdzono propozycje kandydaty do Nagrody Prezesa Rady Ministrów, która ma obecnie zmodyfikowany regulamin. Może być przyznana za rozprawę doktorską (tu granica wieku 35 lat) lub za dorobek. Senat zatwierdził kandydaty:

– **dra inż. Stanisława Piestraka** (Wydz. Elektroniki) – za wybitne osiągnięcia naukowe,

– **dr inż. Alicji Mazur** (Wydz. Elektroniki) – za rozprawę doktorską,

– **dr inż. Roberta Muszyńskiego** (Wydz. Elektroniki) – za rozprawę doktorską.

• Pani Kwestor **C. Palczak** przedstawiła projekt prowidorium budżetowego na I kwartał 1997. Kwotowo odpowiada to 1/4 środków przypadających na rok ubiegły. Senat przyjął propozycję jednogłośnie (53:0:0), ale wywiązała się dyskusja na temat sposobów konstruowania budżetu. **Dr J. Górniak** złożył wniosek, by przed przedstawieniem Senatowi do zatwierdzenia ostatecznej wersji budżetu sprawę szerzej przedyskutować i omówić na kolegium dziekanów. Pozwoli to wielu zainteresowanym zapoznać się ze sposobami konstruowania budżetu. Dziekani **R. Nowicki** i **R. Grząślewicz** oraz **dr R. Radomski** poparli wniosek. **JM Rektor prof. A. Mulak** podkreślił, że każde stosowane rozwiązanie budzi zastrzeżenia, każda grupa (np. grantobiorcy, Samorząd Studencki) dąży do wydzielenia swego funduszu z puli środków Uczelni, jednakże takie dążenia muszą być częściowo ograniczane ze względu na politykę finansową PWr. **Prorektor ds. Ogólnych dr L. Jankowski** przypomniał, że algorytm rozdziału pieniędzy pomiędzy wydziały był opracowywany przez 3 lata, a uwzględniono w nim wiele czynników: ilość pracowników, ilość studentów, współczynniki kosztochłonności i współczynniki uwzględniające kwalifikacje kadry. **Prof. J. Zwoździak** podkreślił potrzebę przygotowania priorytetów Uczelni w dziedzinie finansowania badań własnych. **Prorektor ds. Nauki prof. J. Zdanowski** stwierdził, że w celu poznania całości przepływu pieniędzy, także tych nie idących na wydziały, niezbędne jest przedstawienie bilansu po zakończeniu roku 1996. Władze Uczelni zamierzają to zrobić. Jednocześnie prorektor zauważył, że od czasu objęcia swej funkcji zmienił pogląd na temat niektórych sposobów dysponowania środkami. Dotyczy to np. amortyzacji. Poprzednio sądził, że jest to pozorne kursowanie pieniędzy, procedura dająca pole dla działalności biurokratycznej, zaś strumień pieniędzy powracających do instytutów jest bardzo mały. Tymczasem okazuje się, że ok. 80% amortyzacji wraca jako dotacja na koszty pośrednie. Wiele instytutów

otrzymało w ten sposób znaczne kwoty: kilkadziesiąt, a nawet kilkaset milionów zł. Podobnie przedstawia się sprawa odsetek od środków z grantów KBN-owskich. KBN wycofał się z koncepcji przekazywania grantobiorcom odsetek od środków znajdujących się na koncie uczelni. Gdyby nie było rezerw, to ze względu na opóźnienia w przekazywaniu środków ministerialnych Uczelnia nie mogłaby płacić regularnie pensji.

• Sprecyzowano uprawnienia laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych ubiegających się o przyjęcie na studia na PWr w ciągu najbliższych 3 lat. Podstawą decyzji były uchwały rad wydziałów. W wykazie pojawiły się dwie nowe olimpiady: informatyczna i chemiczna. Przewodniczący Sen. Komisji ds. Dydaktyki **prof. J. Świątek** poprosił o zatwierdzenie propozycji. Senat przyjął wniosek (53:0:0).

• Wyrażono zgodę (52:0:1) na przeprowadzenie rekrutacji na rozpoczynające się od lutego studia:

– na Wydz. Budownictwa – zaoczne, uzupełniające st. magisterskie,

– na Wydz. Informatyki i Zarządzania – zaoczne, uzupełniające st. magisterskie,

– na Wydz. Elektrycznym – zawodowe st. inżynierskie,

– na Wydz. Górniczym – zawodowe st. inżynierskie,

– na Wydz. Chemicznym – zaoczne st. inżynierskie w Filii Wałbrzyskiej.

Rekrutacja odbędzie się wg. dotychczasowych zasad.

• Przeprowadzono reasumpcję głosowania w sprawie naliczania 50% kosztów uzyskania przychodów za czynności nauczycieli akademickich. (Przychody te, uzyskiwane w roku 1997 i późniejszych, w ramach stosunku pracy są przedmiotem prawa autorskiego.) Poprzednio przyjęta wersja deklaracji, jaką mieli składać w/w twórcy, stwarzała wątpliwości, bo zawierała stwierdzenia negatywne. Niezbędne jest przyjęcie wersji z oświadczeniem pozytywnym. Senat przyjął wniosek jednogłośnie (52:0:0).

W związku z tą sprawą również przewodniczący PPPWr **mgr J. Borowiec** jak i **Prorektor ds. Nauki prof. J. Zdanowski** zgłosili krytyczne uwagi do sposobu informowania o w/w sprawie przez „Pryzmat”. Byliśmy podobno zbyt lakoniczni, przez co nie skanalizowaliśmy nastrojów wśród nie-wykładowców. *Ludu pracujący – sorry.*

• Przeprowadzono głosowanie nad przedstawionymi przez **JM Rektora** kandydatami do Rady Fundacji Rozwoju PWr. W skład Rady weszli: **prof. A. Grzech**, **prof. J. Kmita**, **prof. J. Koch**, **dr W. Myślecki**, **dr Z. Okraszewski** i **prof. J. Zwoździak**. Wynik głosowania: 51:0:1.

• Odpowiadając na interpelację **prof. R. Grząślewicza Prorektor ds. Ogólnych dr L. Jankowski** stwierdził, że obowiązujący regulamin premiowania został uzgodniony ze związkami zawodowymi po długich negocjacjach. Sukcesem władz PWr jest regulacja premii w zakresie 3%. Można to wykorzystać. Kodeks pracy nie operuje pojęciem części uznaniowej. **Dr W. Jabłoński** („S”) przypomniał w związku z tym, że rozważana była propozycja włączenia premii do pensji, ale związki zawodowe wycofały się z tej koncepcji, gdyż jej skutkiem mogły być zwolnienia pracowników, jako że premii można nie wypłacić, a pensję – trzeba zapewnić.

Prof. R. Grząślewicz ponownie podkreślił

potrzebę premiowania wyróżniających się pracowników.

• **Mgr J. Biezuński** (SWFiS) i **mgr Marian Górecki** (SNJO) złożyli interpelacje w sprawie określenia:

– w jakiej części wynagrodzenie zasadnicze pracowników kierowanych przez nich jednostek (instruktorów, wykładowców, starszych wykładowców) jest przedmiotem prawa autorskiego,

– możliwości prowadzenia przez tę kadre wykładów.

Nie widzą oni powodu, by – wobec braku zmiany przepisów podatkowych w tym zakresie – sposób naliczania podatków od dochodów kadry obu Studiów miał się zmienić w zestawieniu z 1996 rokiem.

• **JM Rektor** poinformował o podróży do Drezna i Monachium, jaką odbył wraz z grupą pracowników PWr.

Omówił też ostatnią naradę w MEN. Przedstawiciele resortu podkreślali wzrost współczynnika scholaryzacji. O jakości kształcenia nie mówiono. Jako bariery rozwoju wymieniano finanse i braki kadrowe. Nowy projekt konstytucji zakłada, że studia nie będą bezpłatne. Szczegółów brak, gdyż w tym zakresie ma nastąpić delegacja do ustawy. Można spodziewać się wprowadzenia systemu kredytowania.

Zapowiedziano, że w tym roku wzrost środków na badania własne wyniesie 12% ponad inflację (tzn. chyba planowany poziom inflacji). W 1997 r. dotacja na szkolnictwo wyższe wyniesie 0,86% PKB (ostatnio 0,84% PKB). Wydatki na oświatę wzrosną o 21,5%, a w szkolnictwie wyższym o 7,5% ponad inflację. Można się natomiast obawiać, że na rzeczywisty poziom podwyżki negatywnie wpłyną tzw. skutki przeniesione.

Z nieformalnych rozmów w MEN wynika, że rosną szansę na realizację budowy biblioteki PWr.

Min. K. Przybysz zapowiedział, że dąży się, by algorytm rozdziału środków premiował jakość kształcenia. Może to wiązać się z premiowaniem uczelni stosujących egzaminy wstępne.

Dość powszechne były głosy o bardzo niskim poziomie szkolnego nauczania z matematyki i fizyki. Niektóre uczelnie, np. AGH rozwiązują ten problem tak, że delegują swoich obserwatorów do komisji maturalnych.

Ostatnia narada Konferencji Rektorów Wyższych Uczelni technicznych pokazała, że są różne koncepcje konstytuowania takich instytucji. Podczas gdy **prof. A. Koj** z UJ popiera strukturę kastową (członkowie zwykli i stowarzyszeni), wiele uczelni jest za strukturą demokratyczną. Obserwuje się, że w wielu mniejszych ośrodkach zanika różnica między uczelniami państwowymi i prywatnymi.

Przewija się propozycja skasowania CK, jednakże nie należy się spodziewać jej realizacji.

• PWr postanowiła przyjąć darowiznę wartości 130 tys. DM od Fundacji Humboldta w postaci sprzętu dla Instytutu Konstrukcji i Eksploatacji Maszyn.

• **Prorektor ds. Ogólnych dr L. Jankowski** poinformował o nowych możliwościach technicznych Oficyny Wydawniczej PWr.

• Druki legitymacji PKP są już na Uczelni. Należy zwrócić uwagę, by wklejane zdjęcia były aktualne!

Następne posiedzenie Senatu 23 stycznia.

O cytowaniach prac naukowych – krytycznie (1)

Biblioteka Główna PWr przygotowuje informacje o cytowaniach prac poszczególnych pracowników naukowych naszej Uczelni według Science Citation Index. W związku z tym chcieliśmy zaprezentować Państwu skrót artykułu prof. Andrzeja Kajetana Wróblewskiego zamieszczonego w „Sprawach Nauki” nr 2/1996 i opartego na artykule polemicznym w „Nauce Polskiej” (III, s.125-139, 1994). Autor zachęca też do przestudiowania pracy Jana Kozłowskiego „Miejsce nauki polskiej w świecie” (Warszawa, 1994) w której można znaleźć wiele ważnych i ciekawych danych liczbowych.

Co trzeba wiedzieć o SCI

Wady SCI jako źródła informacji naukometrycznej są znane od dawna i były wielokrotnie analizowane. Oto główne z nich:

1. SCI podaje tylko nazwisko pierwszego autora cytowanej pracy. Nazwiska drugiego, trzeciego i dalszych współautorów nie są podawane.

2. SCI faworyzuje piśmiennictwo anglojęzyczne zwłaszcza anglosaskie.

3. SCI faworyzuje alfabet łaciński, wielkie centra nauki oraz nauki podstawowe w stosunku do stosowanych.

Ponadto, każdy korzystający z SCI powinien zdawać sobie sprawę z następujących faktów:

4. Liczba cytowań jest proporcjonalna do całkowitej liczby publikowanych prac, ta zaś jest wprost proporcjonalna do liczebności uczonych w danej dyscyplinie.

5. W różnych dyscyplinach istnieją różne zwyczaje dotyczące cytowania prac innych autorów. Różnice średniej liczby cytowań podawanych w pracach z różnych dyscyplin mogą być bardzo duże.

6. Prace przeglądowe są cytowane znacznie częściej niż inne - jest to przejaw swoistego „lenistwa” autorów, którzy wolą zacytować jeden artykuł przeglądowy zamiast wielu prac.

7. Prace mogą nie być cytowane w bibliografii, ponieważ ich wyniki stały się powszechnie znane i weszły do literatury jako twierdzenia, wzory, teorie, reakcje itp. danego autora (nikt nie cytuje pracy Einsteina, w której podał on wzór $E = mc^2$, chociaż wszyscy nazywają ten wzór wzorem Einsteina!).

8. Prace bywają często cytowane, ponieważ są błędne, właśnie w celu podkreślenia błędów. Niekiedy dochodzi do paradoksalnej sytuacji, że cytowania zdobywa się za errata błędów.

9. Prace mogą być rzadko cytowane w danym okresie, ponieważ nie zostały jeszcze właściwie docenione.

10. Zestawienia cytowań w SCI są wierną kopią cytowań w oryginalnych pracach. Jeśli więc nazwisko autora zostanie w bibliografii danej pracy przekreślone, to błąd zostanie powielony w SCI. Tymczasem ortografia dłuższych nazwisk, zwłaszcza słowiańskich fińskich, węgierskich czy dalekowschodnich, sprawia kłopoty autorom zachodnioeuropejskim i amerykańskim, którzy stanowią znaczną część wszystkich autorów prac naukowych. Dodatkowo należy też wspomnieć o zdarzających się próbach podnoszenia własnego wskaźnika osiągnięć przez autocytywania (widuje się prace, w których 90 procent cytowanych publikacji to prace autora) oraz o „kółkach wzajemnych cytowań”, w których osiąga się to zbiorowo.

Z powyższego zestawienia wynika oczywisty wniosek, że tylko z wielką umiejętnością i ostrożnością można wykorzystywać SCI do oceny wkładu poszczególnych uczonych do nauki, zwłaszcza jeśli chodzi o porównywanie osiągnięć przedstawicieli różnych dyscyplin.

Cytowanie tylko pierwszego autora

Szansę znalezienia się w SCI zależą w znacznym stopniu od pierwszej litery nazwiska uczonego. We współczesnej nauce prace zespołowe są bardzo częste, zwłaszcza w naukach eksperymentalnych. Uczeni, których nazwiska zaczynają się na pierwsze litery alfabetu, mają zwykle znacznie większe szanse na cytowania niż ich koledzy

o nazwiskach zaczynających się na litery końcowe, ponieważ najczęściej nazwiska współautorów są podawane w pracach w kolejności alfabetycznej. Dodatkowy aspekt to różna częstość występowania ludzi o różnych nazwiskach w różnych krajach czy regionach. W coraz częstszych obecnie pracach zbiorowych z autorami zagranicznymi polscy współautorzy o nazwiskach zaczynających się na końcowe litery alfabetu mają znacznie mniejsze szanse cytowania niż autorzy z nazwiskami na A, B i inne litery z początku alfabetu. A przecież trudno przypuścić, żeby Abaccy byli bardziej genialni niż Żyżyccy!

Sposób układania SCI faworyzuje uczonych publikujących prace bez współautorów. Zdarza się to jeszcze dość często w matematyce, fizyce teoretycznej, w chemii teoretycznej, ale jest bardzo rzadkie w eksperymentalnej biologii, chemii, fizyce, badaniach kosmicznych i innych dyscyplinach, gdzie wykonywanie doświadczeń przez pojedynczych ludzi jest niemożliwe.

Zdarzają się oczywiście odstępstwa od alfabetycznego porządku autorów prac. Dzieje się tak, jeśli:

a) wkład pracy jednego z autorów jest znacznie większy od wkładu pozostałych;

b) praca została wykonana przez mieszany zespół uczonych z kilku instytucji - wtedy najczęściej przede wszystkim porządkowane są alfabetycznie instytucje, a następnie nazwiska autorów w każdej instytucji. (W wymyślnym przykładzie pracy panów Adamsa i Davisa w Princeton wraz z panami Kowalskim i Malinowskim z Krakowa nazwiska autorów mogą występować w porządku: Kowalski, Malinowski, Adams i Davis, praca ta będzie powszechnie cytowana jako Kowalski i in., a w SCI znajdzie się tylko nazwisko Kowalskiego!);

c) Jeżeli członkowie zespołu badawczego zgadzają się na rotację nazwisk przy podpisywaniu prac, tak aby szanse ujrzenia swego nazwiska przy cytowaniu miał nie tylko ten, którego nazwisko zaczyna się na literę najbliższą początku alfabetu;

d) Jeśli szef zakładu czy instytutu wymaga, aby jego nazwisko zawsze występowało na pierwszym miejscu wśród autorów. Przypadki dopisywania się szefa do każdej publikacji wychodzącej z jego instytucji są niestety znane i należą do patologii nauki.

Z wymienionych powodów przewaga w SCI nazwisk autorów na litery z pierwszej części alfabetu nad tymi z jego końca nie jest tak duża, jak by to wynikało z prostego zastosowania statystyki..

Przed wszystkim angielski

Cytowana praca Jana Kozłowskiego zawiera analizę bazy danych SCI za lata 1981-1992.. Wykorzystano jednocześnie bazę National Science Indicators, w której rejestrowane są nazwiska i narodowości nie tylko pierwszego autora, lecz także ewentualnych współautorów, aż do 16. Dzięki temu można się przekonać o wkładzie do tej bazy poszczególnych dyscyplin oraz poszczególnych krajów.

W klasyfikacji - z punktu widzenia liczby publikacji - bezwzględnie przodują Stany Zjednoczone, które same dostarczają około 34% wszystkich publikacji rejestrowanych w SCI i znacznie wyprzedzają

znajdującą się na drugim miejscu Wielką Brytanię, dającą ponad czterokrotnie mniej prac. Dodając wkład USA, Wielkiej Brytanii, Australii, Nowej Zelandii i tylko połowy Kanady (uwzględnia to w zapewne przesadny sposób możliwy wkład jej francuskojęzycznych uczonych), otrzymujemy dane mówiące, że te anglojęzyczne kraje dostarczają 47% wszystkich prac. A przecież uczeni wielu innych krajów także publikują po angielsku. Dane te dowodzą absolutnej supremacji języka angielskiego w literaturze naukowej. Ocenia się, że publikacje anglojęzyczne stanowią ponad 3/4 wszystkich. Prowadzi to do przesadnego uprzywilejowania w bazie SCI cytowania publikacji anglojęzycznych.

Oto przykład. Na liście krajów, pod względem liczby rejestrowanych publikacji, trzecie miejsce zajmuje Japonia, czwarte - ZSRR (wówczas jeszcze istniejąca), piąte RFN, a szóste - Francja. W porównaniu z wkładem Wielkiej Brytanii rejestrowane w SCI prace z Japonii stanowią 89%, prace z ZSRR - 84%, a z Francji 66%.

Natomiast na liście podającej kolejność średniej liczby cytowań jednej publikacji z danego kraju Francja zajmuje dopiero 15 miejsce, Japonia -16, a ZSRR dopiero 46 - na szarym końcu! Francję wyprzedzają nie tylko Wielka Brytania i RFN, lecz także Szwajcaria, Szwecja, Dania, Holandia, Kanada, Australia, Belgia, Izrael, Norwegia, Finlandia i Islandia.

A przecież trudno stąd wnioskować, że uczeni francuscy wnoszą do nauki światowej mniejszy wkład niż ich koledzy z krajów skandynawskich czy innych. Znacząco mniej liczne cytowania prac fran-

cuskich są wynikiem polityki promowania za wszelką cenę języka francuskiego. Uczeni anglosascy, dominujący obecnie w nauce, bardzo rzadko czytają prace publikowane po francusku i ich nie cytują. To właśnie daje wspomniany efekt.

Podobnie można wyjaśnić niskie miejsce Japonii, a zwłaszcza ZSRR, w którym bardzo znaczna część prac musiała być publikowana po rosyjsku, co skazywało je na małą znajomość w świecie. Okazuje się, że średnia liczba cytowań jednej publikacji amerykańskiej wynosi 10,68, jednej publikacji z Francji już tylko 6,39, a jednej publikacji z ZSRR zaledwie 1,42. Pod tym względem prace naszych wschodnich sąsiadów ustępują publikacjom z Polski, które są 2,25 razy częściej od nich cytowane (choć dwukrotnie rzadziej niż prace z Francji).

Trzeba też wziąć pod uwagę dobrze znany fakt, że Amerykanie znacznie rzadziej czytają naukowe periodyki wydawane w Europie niż swoje własne. Odbija się to potem na liczbie cytowań. Sami Amerykanie są tego świadomi (por. np. dyskusję w Science, 251, 22 March 1991, s. 1408-1411).

Dodatkowym czynnikiem, który także powoduje obciążenie bazy SCI, jest to, iż nie wszystkie czasopisma naukowe są w nim rejestrowane, zwłaszcza nieanglojęzyczne i publikowane w krajach bardziej odległych od centrum badań w USA i Europie Zachodniej.

(wg artykułu prof. Andrzeja Kajetana Wróblewskiego „Co należy wiedzieć o cytowaniach naukowych”, zamieszczonych w kwartalniku „Sprawy Nauki” nr 2/1996)

(mk)

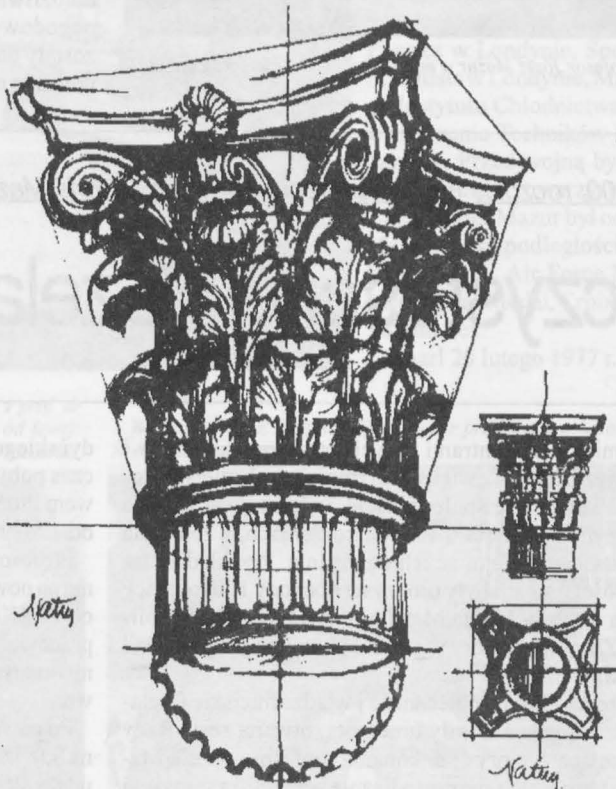
Otrzymaliśmy od profesora Ryszarda Natusiewicza, opiekuna Koła Naukowego Rysowników Architektury PWr, Księgę Jubileuszową podsumowującą w skrócie dorobek wieloletniej działalności Koła Rysowników Architektury, którym się opiekuję.

Koło Naukowe Rysowników Architektury powstało jako kontynuacja zorganizowanego w 1982 r. dwutygodniowego obozu rysunkowego dla studentów, którzy ukończyli pierwszy rok studiów. W tym niełatwym okresie uzyskano pomoc organizacyjną od Towarzystwa Miłośników Wrocławia, które zarejestrowało Koło jako swoją Sekcję Plastyczną.

Koło skupia studentów Wydziału Architektury, którzy mają tu możliwość doskonalenia swego warsztatu rysunkowego i wrażliwości plastycznej. W plenerach wzięło udział dotąd ponad 300 studentów. Koło stwarza możliwość eksponowania narysowanych prac. Kilkanaście cykli rysunkowych było prezentowanych w siedzibie TMW - kamieniczce „Malgosia”, a także na antresoli w Gmachu Głównym PWr i w klubie Wydziału Architektury. Rysunki doczekały się 33 opracowań. W okresie lat 1982-1996 wydrukowano łącznie ponad 1800 prac studentów. Publikowanie prac Koła Rysowników jest możliwe dzięki dotacjom Wydziału Architektury, Prorektora ds. Nauczania PWr i Ministerstwa Edukacji Narodowej.

PRYZMAT
KSIĘGA JUBILEUSZOWA

Koła
Rysowników Architektury

Wydawnictwo URBANISTYKA Verlag
Wrocław 1996

20

Natus 196/97

London 1940 r. Profesor Józef Mazur w mundurze oficera Meteorological Office Royal Air Force.

hab. Jan Klamut – „Niskie temperatury”. Złożono kwiaty na grobie Profesora Mazura, a kompania honorowa WP oddała salwę i zaciągnęła wartę. W kościele pod wezwaniem Św. Stanisława ks. bp. Adam Śmigieński odprawił uroczystą Mszę Św. i poświęcił pamiątkową tablicę upamiętniającą postać Profesora. Imię prof. Józefa Mazura będzie nosiła też jedna ze szkół.

Na obchody przybyły liczne delegacje z uczelni i instytutów, w których pracował. Dzięki udostępnieniu przez Politechnikę Wrocławską autokaru, udała się do Czeladzi liczna delegacja z Wrocławia, w tym kilka osób z naszej Uczelni. W tym gronie byli Prorektor ds. Nauki prof. Jerzy Zdanowski, który zetknął się z Profesorem jako recenzentem swojej pracy doktorskiej, dr Andrzej Pszonka, a także członkowie rodziny Profesora pracujący na naszej Uczelni: dr Krystyna Mazur-Śniady i prof. Paweł Śniady. Przybyły reprezentacje Uniwersytetów: Śląskiego wraz z prorektorem i Wrocławskiego, Instytutu Niskich Temperatur PAN, Instytutu Fizyki w Katowicach i Międzynarodowego Laboratorium Silnych Pól Magnetycznych.

Kim był profesor Józef Mazur?

Urodził się sto lat temu w górniczej rodzinie w Czeladzi. Ukończył Uniwersytet Warszawski. Od listopada 1918 r. do marca 1921 r. pełnił służbę wojskową, w czasie której osiągnął stanowisko komendanta wojskowej stacji meteorologicznej. Od 1924 do 1931 roku był asystentem Zakładu Fizycznego I Politechniki Warszawskiej, gdzie habilitował się z fizyki doświadczalnej. Zajmował się w tym czasie katodowym rozpylaniem stopów i własnościami termodynamicznymi gazów. Dwa lata (1931-1933) pracował w cieszącym się światową sławą laboratorium Kamerling Onnes, gdzie zajmował się fizyką niskich temperatur.

W okresie wojny prof. Józef Mazur służył w wojsku polskim w kraju i na Zachodzie. Od 1940 r. został przydzielony do Meteorological Office Royal Air Force. Uczestniczył tam w badaniach fizycznych właściwości chmur i mgieł, co miało bardzo duże praktyczne znaczenie dla lotnictwa wojskowego. Opracowana przez Profesora metoda rozpraszania mgieł, znana jako FIDO (Fog Investigation and Dispersal Operation), uratowała wielu lotników alianckich, a przez umożliwienie startów i lądowań samolotów w złych warunkach pogodowych przyspieszyła koniec II wojny światowej. Prace te zostały docenione zarówno przez władze angielskie, jak przez środowisko naukowe, które wybrało profesora Mazura na członka lon-

Obchody 100. rocznicy urodzin profesora dra hab. Józefa Mazura

Uroczystości w Czeladzi

Ośrodki akademickie są centrami przyciągającymi studentów i naukowców. Przyjeżdżają oni z większych i mniejszych miejscowości, tracąc często kontakt ze społecznością, w której wyrosli. Na szczęście wielu z nich pamięta o swoich korzeniach, a rodzinne miejscowości potrafią upamiętniać ich dokonania. Przykładem takiej właśnie ciągłości tradycji były uroczyste obchody 100 rocznicy urodzin profesora dra hab. Józefa Mazura – wybitnego fizyka, oficera Polskich Sił Zbrojnych, który w okresie powojennym pracował również we Wrocławiu.

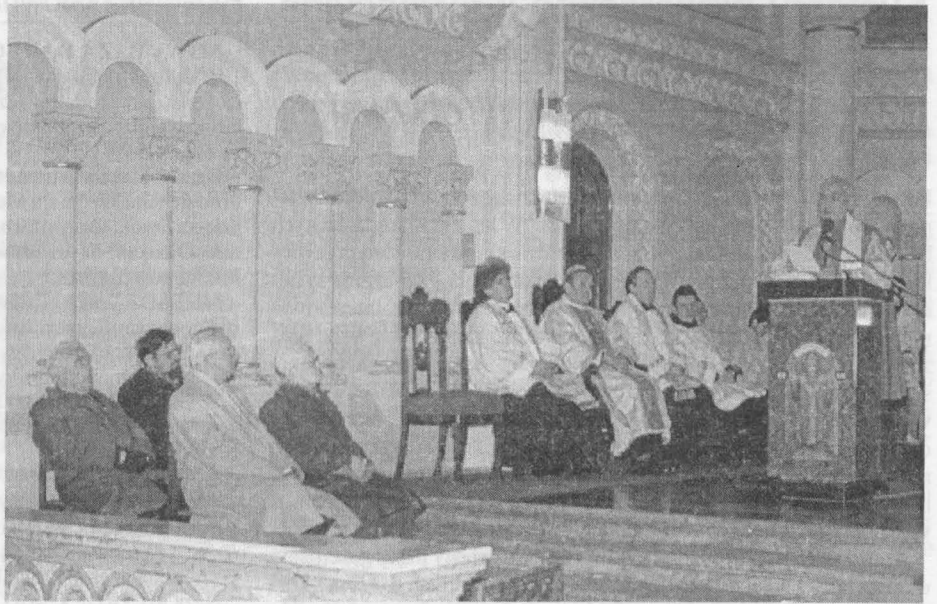
W dniu 29 listopada 1996 r. społeczność i władze miejskie Czeladzi, skąd pochodził, zorganizowały uroczystą, otwartą sesję Rady Miejskiej prezentującą życiorys i dokonania profesora Józefa Mazura. Wynajętą na ten cel halę sportową licznie wypełnili zaproszeni goście, mieszkańcy Czeladzi, a szczególnie młodzież, która okazała wielkie zainteresowanie uroczystością. Biografię sławnego mieszkańca Czeladzi przedstawił pan Wit Gruszka, prof. dr hab. Ryszard Męclewski wygłosił referat, „Działalność dydaktyczna i naukowa prof. dr hab. Józefa Mazura na Uniwersytecie Wrocławskim”, a prof. dr

dyńskiego Instytutu Fizyki (Fellow of the Institute of Physics). Podczas pobytu w Wielkiej Brytanii prof. Mazur wraz z prof. Stanisławem Płużańskim założył Politechnikę Polską w Londynie, w której od 1942 r. był profesorem fizyki.

Profesor Mazur miał po wojnie trudności z uzyskaniem pozwolenia na powrót do kraju. Dlatego nie mógł skorzystać w 1948 r. z oferty objęcia Katedry Fizyki na Uniwersytecie Poznańskim. Do 1959 roku pracował w kilku ośrodkach angielskich m.in. nad przemianą austenit – martenzyt w niskich temperaturach oraz nad własnościami górnej warstwy atmosfery.

Po powołaniu w 1956 r. we Wrocławiu – z inicjatywy prof. Romana S. Ingardena – Pracowni Niskich Temperatur Instytutu Fizyki PAN, udało się uzyskać zgodę władz na objęcie kierownictwa Pracowni przez prof. Józefa Mazura. Intensywny rozwój tej placówki, która stała się załącznikiem obecnego Instytutu Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych PAN, wiele zawdzięcza profesorowi Mazurowi. Tu właśnie zespół działający pod jego kierownictwem po raz pierwszy w Polsce dokonał skroplenia helu (kwiecień 1960). Nie było to je-

dyne pole Jego działalności naukowej. Prof. Mazur kierował Katedrą Fizyki Doświadczalnej na Uniwersytecie Wrocławskim, gdzie prowadzono prace nad nadprzewodnictwem. Współpracował z Katedrą Metaloznawstwa Politechniki Warszawskiej kierowanej przez prof. dr Kornela Wesołowskiego, gdzie prowadzono prace z zakresu napyłania na kwarc cienkich warstw metalicznych. Liczne kontakty łączyły prof. Mazura z Katedrą Fizyki PWr kierowaną przez doc. dr Z. Bodnara (badania własności cienkich warstw metali w niskich temperaturach), Katedrą Miernictwa Elektronowego PWr kierowaną przez prof. A. Jelonka, gdzie opracowano program wykładów z fizyki ciała stałego ze szczególnym uwzględnieniem zastosowania temperatur helowych do badań elektrycznych. Współpracował też z Komitetem Elektroniki Wydziału IV PAN, Zakładem Materiałoznawstwa Instytutu Elektro-

Czeladź 1996 r. Kazanie w czasie Mszy Św. w kościele p/w Św. Stanisława wygłosił ks. prałat Mieczysław Oset. Wśród słuchających trzeci od lewej Prorektor PWr prof. Jerzy Zdanowski.

Czeladź 1996 r. Warta Honorowa WP przy grobie Profesora.

Warszawa, 1935 r. Prezydent RP Prof. dr inż. I. Mościcki rozmawia z prof. dr A. Piccardem przed jego odczytem w Zakładzie Fizyki PW. Ponadto od lewej: prof. inż. E. Warcholowski, doc. inż. J. Mazur i dr A. Tillinger, asystent prof. Piccarda.

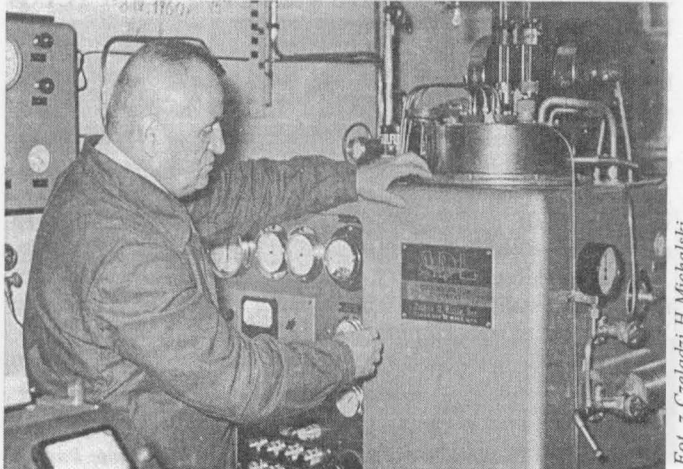
niki (pod kier. prof. dr inż. J. Skowrońskiego) i Przemysłowym Instytutem Telekomunikacji. Wspierał radą służby meteorologiczne zajmujące się badaniami chmur i mgieł oraz elektrycznością atmosferyczną.

Prof. J. Mazur był członkiem wielu organizacji: PAN, PTF, WTN, Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie, Stowarzyszenia Lotników Polskich w Londynie, Physical Society w Londynie, Institute of Physics w Londynie, Society of Visiting Scientists w Londynie, Międzynarodowego Instytutu Chłodziarstwa w Paryżu, Stowarzyszenia Techników Polskich na Obczyźnie. Przed wojną był też członkiem Niemieckiego Towarzystwa Fizycznego.

Prof. Józef Mazur był odznaczony m.in. Medalem Niepodległości, Złotym Krzyżem Zasługi, Air Force Medal, Defence Medal, War Medal, Croix des Combattant Volontaires.

Zmarł 20 lutego 1977 r. we Wrocławiu.

Wrocław 1960 r. Profesor Józef Mazur przy pracy w laboratorium Instytutu Niskich Temperatur PAN.

Systemy biblioteczno-informacyjne - szkolenia prowadzone przez Bibliotekę Politechniki Wrocławskiej

Biblioteka Politechniki Wrocławskiej była pierwszą biblioteką w Polsce, która już w latach siedemdziesiątych zaczęła do swojej działalności wprowadzać technikę komputerową. W latach osiemdziesiątych była placówką, która mogła się poszczycić niekwestionowanym dorobkiem i zaawansowaniem w zakresie projektowania i wdrażania systemów biblioteczno-informacyjnych, co wzbudzało duże zainteresowanie w krajowym środowisku bibliotekarskim. Zrodziła się więc idea zorganizowania szkolenia, które stwarzałyby możliwości zapoznania się z funkcjonowaniem zautomatyzowanej biblioteki na podstawie rozwiązań stosowanych w Bibliotece Politechniki Wrocławskiej. Pierwsze dwa kursy odbyły się w maju 1985 roku. Od tego czasu liczba zgłoszeń nie maleje. Kursy odbywają się corocznie – dwa lub trzy szkolenia w roku w grupach piętnastoosobowych. Od kilku lat szkolenia dofinansowane są przez Ministerstwo Edukacji i Narodowej.

W dniach 18–22 listopada 1996 **po raz dwudziesty piąty** gościliśmy uczestników z całej Polski. Łącznie w organizowanych przez nas kursach wzięło udział 406 osób z 134 instytucji bibliotek: uczelnianych, PAN, pedagogicznych, instytucji centralnych, instytutów naukowo-badawczych, przemysłowych ośrodków badawczo-rozwojowych.

Tematyka kursu, zawsze odzwierciedlająca rozwój komputeryzacji naszej biblioteki, obejmuje obecnie następujące zagadnienia:

- *komputerowy system biblioteczny APIN (gromadzenie i opracowanie książek; akcesja, kontrola prenumeraty i katalogowanie czasopism; udostępnianie zbiorów, katalog online)*

- *sięciowy system wyszukiwania z baz danych na dyskach optycznych oraz ze światowych serwisów informacyjnych*

- *system ewidencji dorobku naukowego DONA*

- *wyszukiwanie informacji w sieciach komputerowych (lokalna sieć komputerowa w bibliotece, akademicka sieć komputerowa)*

- *Internet - wykorzystanie serwisów: telnet, gopher, ftp, WWW WAIS*

- *kierunki rozwoju systemów biblioteczno-informacyjnych.*

Zajęcia, odbywają się w formie wykładów i ćwiczeń, a prowadzone są przez wyspecjalizowaną, doświadczoną kadrę z Biblioteki Głównej oraz Zakładu Systemów Informacyjnych. Szczególny nacisk położony jest na bezpośredni, indywidualny kontakt uczestnika z prezentowanymi systemami. Kurs stanowi także forum do wielu merytorycznych dyskusji i dotyczących automatyzacji i pracy w bibliotece, wykorzystania komputerowych nośników informacji w realizacji usług biblioteczno-informacyjnych itp.

Barbara Makarska-Deszcz

Biblioteka Główna oferuje

Informujemy wszystkich użytkowników Biblioteki, a zwłaszcza chemików o zakupie 8-tomowego wydawnictwa pt. **ENCYCLOPEDIA OF REAGENTS FOR ORGANIC SYNTHESIS**.

Jak powiedział nam pan dr Krzysztof Wojaczyński z BI-4, „Encyklopedia A. Paquett'a” jest unikalnym wydawnictwem w dziedzinie syntezy organicznej. Wydawnictwo J. Wiley wybrało wśród wielu współautorów z całego świata dwóch profesorów z Instytutu Chemii Organicznej, Biochemii i Biotechnologii Politechniki Wrocławskiej, Jacka Młochowskiego i Ludwika Sypera, autorów wielu publikacji w tej dziedzinie, cytowanych w literaturze światowej. Opracowali oni wspólnie 8 haseł, dotyczących związków siarki i selenu.

Zakup encyklopedii był możliwy dzięki współfinansowaniu ze strony I-4. Korzystaliśmy także z uprzejmości i wiedzy pana profesora Jacka Skarżewskiego, który zgodził się być naszym konsultantem.

Wzbogacanie księgozbiorów bibliotek naukowych jest dziełem zbiorowym i niełatwym, dlatego gorąco zachęcamy wszystkich zainteresowanych do udziału w gromadzeniu cennych nabytków.

Danuta Dudziak

Biblioteka Główna informuje

NOWA BAZA DANYCH W BIBLIOTECIE

Biblioteka Główna i OINT ma przyjemność poinformować całą społeczność akademicką Uczelni, że od stycznia 1997r. dysponuje nową bibliograficzną bazą danych METADEX/MATERIALS COLLECTION za okres 1990-1996r.

Baza ta została zaprenumerowana dzięki osobistemu zaangażowaniu Prodziekana Wydziału Mechanicznego – Pana dr inż. Grzegorza Pękalskiego. Środki finansowe na zakup bazy przeznaczyli: Prorektor ds. Nauki oraz Dziekani Wydziałów: Mechanicznego, Chemii i Podstawowych Problemów Techniki.

METADEX/MATERIALS COLLECTION jest to baza o zasięgu światowym i obejmuje informacje z: artykułów z czasopism naukowych, materiałów konferencyjnych, raportów technicznych, książek, patentów i amerykańskich raportów rządowych.

W skład bazy wchodzi następująca tematyka:

- produkcja stali i stopów żelaznych, technologia proszków i kompozytów,
- polimery,
- ceramika i kompozyty,
- informacje technologiczno-handlowe,
- nowe procesy i materiały,
- publikacje dotyczące bezpieczeństwa i ochrony środowiska.

Baza METADEX/MATERIALS COLLECTION będzie udostępniana poprzez uczelnianą sieć komputerową (podobnie jak pozostałe bazy na CD-ROMach) oraz bezpośrednio w Bibliotece Głównej i OINT.

Osoby zainteresowane uzyskaniem dostępu sieciowego do bazy METADEX lub wyszukiwaniem informacji w Bibliotece Głównej prosimy o kontakt z Oddziałem Rozpowszechniania Informacji Biblioteki Głównej i OINT, bud. A-1, pok. 307f, tel. 320-29-03 lub 320-35-27, e-mail: sdi@bg.pwr.wroc.pl

* * *

Literacka Nagroda Nobla została przez Wisławę Szymborską odebrana.

My zapraszamy Państwa do lektury poezji Laureatki. W Bibliotece Beletrystycznej znajdują Państwo wiele tomików Jej twórczości. Oto tytuły: „Sto pociech”, „Wszelki wypadek”, „Wybór wierszy”, „Wielka liczba”, „Tarsjusz i inne wiersze”, „Poezje”, „Ludzie na moście”, „Konic i początek”.

W grudniu zakupiliśmy do Biblioteki zbiór felietonów Wisławy Szymborskiej „Lektury nadobowiązkowe”.

Biblioteka Beletrystyczna mieści się w bud. A-1, pok. 305 a (II piętro), czynna jest w godz. 9.00 - 15.00 od poniedziałku do piątku.

Serdecznie zapraszamy

Anna Uniejewska

Może to wszystko

Może to wszystko
dzieje się w laboratorium?
Pod jedną lampą w dzień
i miliardami w nocy?

Może jesteśmy pokolenia próbne?
Przesypywani z naczynia w naczynie,
potrzęsani w retortach,
obserwowani czymś więcej niż okiem,
każdy z osobna
brany na koniec w szczypcyżki?

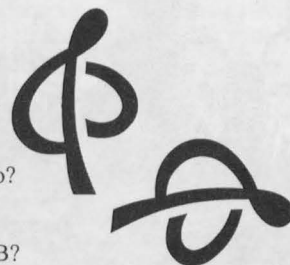
Może inaczej:
żadnych interwencji?
Zmiany zachodzą same
zgodnie z planem?
Igła wykresu rysuje pomału
przewidziane zygzyki?

Może jak dotąd nic w nas ciekawego?
Monitory kontrolne włączane są rzadko?
Tylko gdy wojna i to raczej duża,
niektóre wloty ponad grudek Ziemi,
czy pokażne wędrówki z punktu A do B?

Może przeciwnie:
gustują tam wyłącznie w epizodach?
Oto mała dziewczynka na wielkim ekranie
przyszywa sobie guzik do rękawa.

Czujniki pogwizdują,
personel się zbiega.
Ach cóż to za istotka
z bijącym w środku serduszkciem!
Jaka wdzięczna powaga
w przewlekaniu nitki!
Ktoś woła w uniesieniu:
Zawiadomić Szefa,
niech przyjdzie i sam popatrzy!

W. Szymborska

Polsko-Brytyjski Program Wspólnych Badań Naukowych w roku 1997

Dane ogólne

Brytyjsko-Polski Program Wspólnych Badań Naukowych powstał w lutym 1993 r. w wyniku zorganizowanego w październiku 1992 r. spotkania Mieszanej Komisji Polsko-Brytyjskiej. Ma ona wspomagać wspólne badania naukowe prowadzone w ramach wspólnie uzgodnionych długoterminowych porozumień między Polską a Wielką Brytanią. Program jest wspólnie finansowany i kierowany w Polsce przez British Council i Komitet Badań Naukowych.

Brane pod uwagę będą wnioski składane przez grupy badawcze zajmujące się naukami ścisłymi (sciences) teoretycznymi i stosowanymi, natomiast nie będą rozpatrywane wnioski dotyczące nauk społecznych i humanistycznych. W roku 1997/98 szczególnie mile widziane będą wnioski z dziedziny rolnictwa, biotechnologii, elektroniki, budowy maszyn, wiedzy o środowisku, zarządzania działalnością naukową i badaniami, inżynierii materiałowej i nowych technologii i nauk medycznych.

Finansowanie

Pomoc finansowa ma ułatwić pokrycie kosztów wyjazdów, które są elementem uzgodnionych wspólnych programów badawczych. Granty mają stanowić jedynie pomoc przy pokrywaniu kosztów pobytu i utrzymania. Nie służą one opłacaniu pensji, kosztów bieżących, wyposażenia, środków nietrwających i innych wydatków. Granty nie są też przeznaczone na stypendia ani na opłaty konferencyjne. Poziom finansowania w 1997 roku wynosić będzie zasadniczo 2500 funtów dla 1 programu i powinien służyć pokryciu przynajmniej jednej wizyty w każdym z krajów uczestniczących stron.

Formularze wniosków dostępne są w siedzibach obu instytucji. Powinny być podpisane zarówno przez polskiego jak brytyjskiego kierownika projektu i autoryzowane przez reprezentowane przez nich instytucje.

Każdy z projektów powinien przedstawiać plan działalności na każdy rok kalendarzowy (maximum do trzech lat). Dłuższe okresy współpracy nie mogą być finansowane w ramach tego programu. Pewne priorytety będą przysługiwały tym programom, które mogą zapewnić dalsze finansowanie z innych źródeł, np. z Unii Europejskiej. Głównym kryterium akceptacji będzie wartość naukowa, wzajemne korzyści i długotrwała współpraca.

Zwracamy uwagę, że oczekuje się, iż w czasie realizacji programu wyniki prac będą prezentowane w recenzowanych pismach o zasięgu międzynarodowym. Doroczny przegląd finansowania wspólnych programów badawczych będzie brał ten aspekt pod uwagę.

Programy będą oceniane przez brytyjsko-polski zespół naukowców o znaczącej pozycji w swoim kraju, wybranych przez British Council i KBN lub przedstawicieli instytucji finansujących badania. Decyzja zespołu będzie ostateczna.

Środki na granty z 1997 roku zostaną rozdzielone w maju/czerwcu 1997. Kierownik projektu powinien dostarczyć w końcu lutego 1998 raport mówiący o zadowalających postępach badawczych i o stanie wydatków. Będzie to podstawą podjęcia decyzji o wypłatach w następnych latach.

Warunki przyznania grantu

Finansowanie będzie oparte na następujących stawkach:	
	naukowcy brytyjscy naukowcy polscy
podróż	
międzynarodowa	£ 300 1500 zł
utrzymanie	
i zakwaterowanie	1000 zł/tydz. £ 315/tydz
	2000 zł/2 tyg. £ 630/2 tyg.
	2500 zł/mies. £ 750/mies.

Pieniądże będą wypłacane albo polskiej i brytyjskiej stronie w ich własnych walutach, albo, w niektórych wypadkach, cały grant będzie przekazany stronie polskiej, która będzie wypłacała pieniądze. (Wynika to z instytucjonalnych przepisów finansowych mających wpływ na sposób dysponowania funduszami.) We wszystkich przypadkach brytyjscy i polscy kierownicy projektów są odpowiedzialni za właściwe administrowanie środkami uzyskiwanymi z grantów i rozliczani z nich.

British Council i KBN nie zawierają żadnych umów ubezpieczeniowych dotyczących osób lub własności materialnej w związku z realizacją grantu i nie mogą przyjąć żadnej odpowiedzialności w związku z jakimikolwiek roszczeniem wynikającym z działalności prowadzonej w oparciu o powyższe postanowienia.

Zespoły naukowe, które mają aktualnie Współpracę Akademicką finansowaną przez British Council Poland nie są uprawnione do ubiegania się o ten program. Podobnie nie jest przewidziane finansowanie zespołów naukowych, które korzystały z niego przez ostatnich 3 lata.

Termin nadsyłania zgłoszeń mija 31 stycznia 1997 r. Wnioski będą rozpatrywane w połowie kwietnia przez mieszany zespół selekcyjny. Informacja o decyzjach zostanie podana bezpośrednio potem.

Po informacje i formularze należy zgłaszać się do:

Exchanges Section (Małgorzata Dors)
British Council
Al. Jerozolimskie 59
00-698 Warszawa
tel. (48)(22) 628-74-01/2/3, 628-36-63
fax. (48)(22) 621-99-55
e-mail: MalgorzataDors@britcoun.org.pl

lub

Komitet Badań Naukowych (Tomasz Leśniowski)
ul. Wspólna 1/3
00-921 Warszawa 53
tel. (48)(22) 628-85-30
fax. (48)(22) 628-35-34 lub 628-09-22
e-mail: tlesniow@kbn.gov.pl

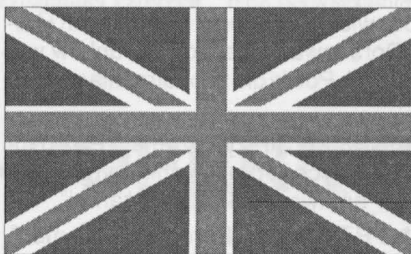
Zwracamy uwagę, że niekompletne wnioski nie będą przyjmowane.

Wnioski mogą być kierowane zarówno do British Council jak i do KBN.

Wszystkie wnioski muszą być napisane w języku angielskim.

Powinny one zawierać:

- formularz wnioskowy - 4 egzemplarze,
- krótkie (maximum 1 strona A-4) curriculum vitae każdego z brytyjskich i polskich uczestników - 4 egzemplarze,
- szczegóły dotyczące publikacji (do 6) każdego z brytyjskich i polskich uczestników,
- szczegóły płatności po stronie brytyjskiej i polskiej,
- podpisy polskiego i brytyjskiego kierownika projektu i podpisy osób reprezentujących instytucje po obu stronach. ●

KOMITET BADAŃ NAUKOWYCH

na podstawie uchwały nr 1/94 z 12 stycznia 1994 r.
w sprawie kryteriów i trybu przyznawania środków
z budżetu państwa na finansowanie
projektów badawczych zamawianych

ogłasza

konkurs otwarty

na realizację następujących projektów:

Wnioskodawca nr projektu czas realizacji	Tytuł projektu Najważniejsze cele i tematy
Przewodniczący KBN PBZ 028-11 36 miesięcy	„Materiały półprzewodnikowe ze strukturami niskowymiarowymi dla elektroniki i optoelektroniki”

1. Wytwarzanie i charakteryzacja struktur materiałów półprzewodnikowych III-V opartych o GaAs/GaAlAs oraz związków III-V z antymonem i indem. Wytwarzanie i charakteryzacja testowych struktur przyrządów-laserów półprzewodnikowych, (w tym laserów VCSEL), długofalowych (>2 mm) diod elektroluminescencyjnych, diod tunelowych, detektorów promieniowania UV, V i IR, modulatorów promieniowania, tranzystorów heterozłączowych, HEMT, monolitycznych obwodów scalonych i innych.

2. Wytwarzanie i charakteryzacja struktur materiałów półprzewodnikowych III-V z fosforem. Wytwarzanie i charakteryzacja testowych struktur przyrządów-laserów półprzewodnikowych (w tym VCSEL), diod tunelowych detektorów promieniowania UV, V i IR, tranzystorów heterozłączowych, HEMT, monolitycznych obwodów scalonych i innych.

3. Wytwarzanie i charakteryzacja struktur azotków przeznaczonych na źródła światła i detektory działające w obszarze od niebieskiego do nadfioletu. Wytwarzanie i charakteryzacja testowych struktur przyrządów-źródeł i detektorów promieniowania UV/N.

4. Wytwarzanie, charakteryzacja i badania możliwości zastosowań jednowymiarowych i zerowymiarowych struktur z materiałów III-V i II-VI.

5. Wytwarzanie, charakteryzacja i badania niskowymiarowych struktur z półprzewodników półmagnetycznych. Wytwarzanie i charakteryzacja testowych struktur przyrządów - izolatorów Faradaya i innych.

6. Wytwarzanie i charakteryzacja struktur z materiałów półprzewodnikowych II-VI. Wytwarzanie i charakteryzacja testowych struktur przyrządów – półprzewodnikowych detektorów, źródeł promieniowania, modulatorów i filtrów optycznych zakresu średniej i dalekiej podczerwieni i innych.

• Minister Ochrony Środowiska. Zasobów Naturalnych i Leśnictwa*; PBZ 009-08; „Opracowanie zasad i kierunków wykorzystania zasobów Wodnych Polski dla zaopatrzenia w wodę ludności i gospodarki”

• Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej*; PBZ 010-11; „Ocena zagrożeń zdrowotnych i opracowanie wytycznych dla profilaktyki zdrowia w Państwowej Straży Pożarnej”

• Wojewoda Suwalski*; PBZ 015-11; „Euroregion Niemen”

• Minister Zdrowia i Opieki Zdrowotnej*; PBZ 016-11; „Program prewencji cukrzycy insulino-zależnej u dzieci i młodzieży”

• Minister Zdrowia i Opieki Zdrowotnej*; PBZ 018-11; „Prewencja pierwotna i wtórna oraz jej wpływ na wskaźniki epidemiologiczne i ekonomiczne w I i II typie cukrzycy w populacji polskiej”

• Minister Skarbu Państwa*; PBZ 014-11; „Prywatyzacja bezpośrednia. Inwestorzy. Menedżerowie. Pracownicy”

Oferty opracowane zgodnie z wymaganiami dokumentu „Kryteria i tryb przyznawania środków z budżetu państwa na finansowanie projektów badawczych zamawianych przez Komitet Badań Naukowych” (Uchwała nr 1/94 z 12 stycznia 1994 r.) należy składać w KBN: 00 529 Warszawa, ul. Wspólna 1/3, pok 46; w terminie dwóch miesięcy od daty ukazania się ogłoszenia. Oferta może dotyczyć całości projektu lub jego części.

Zgłoszenie się do konkursu oznacza przyjęcie zawartych w wymienionym wyżej dokumencie zasad postępowania konkursowego i oceny ofert.

Szczegółowe informacje o tematyce i celach projektu można uzyskać u wnioskodawcy.

Informacje na temat konkursu można uzyskać w KBN – Departament Badań, pok. 425, tel. 621-98-46

Przedstawiamy powyżej fragment opublikowanego w „Rzeczpospolitej” nr 272 z dnia 22.11.1996 r. ogłoszenia Komitetu Badań Naukowych o otwarciu konkursu na realizację projektów zamawianych z dnia 22.11.1996 r. Uchwała Nr 1/94, oraz „Kryteria i tryb przyznawania środków z budżetu państwa na finansowanie projektów badawczych zamawianych przez Komitet Badań Naukowych” wraz z drukami są dostępne w Dziale Nauki (budynek A-1, pokój nr 157).

*) Ze względu na szczupłość miejsca nie zamieściliśmy szczegółów projektu.

Departament Systemów Informatycznych w Komitecie Badań Naukowych

poszukuje:

1. Administratora sieci lokalnej, spełniającego następujące wymagania:

- umiejętność administrowania systemami NetWare 3.x i 4.x;
- znajomość protokołów IP i IPX;
- znajomość jęz. angielskiego (co najmniej bierna);
- umiejętność stosowania urządzeń sieciowych (10BaseT, 10Base2);
- umiejętność korzystania z usług sieci INTERNET;
- wykształcenie informatyczne (wyższe lub średnie) lub inne pokrewne mile widziane.

2. Kandydata nasamodzielne stanowisko ds. promocji informatyki, spełniającego następujące wymagania:

- wykształcenie wyższe (mile widziane dziennikarskie);
- dobra znajomość języka angielskiego;
- umiejętność formułowania pism i oficjalnych przemówień;
- umiejętność posługiwania się komputerem i podstawowym oprogramowaniem biurowym; o znajomość problematyki informatycznej mile widziana.

Gwarantujemy ciekawą i twórczą pracę w młodym, dynamicznym zespole oraz świadczenia socjalne przysługujące pracownikom administracji państwowej.

Wszystkich zainteresowanych prosimy o przesłanie listu motywacyjnego, c.v., zdjęcia, zaświadczenia lekarskiego i innych dokumentów potwierdzających ukończone szkoły i kursy pod adresem:

Borys Czerniejewski

borys@kbn.gov.pl

Departament Systemów Informatycznych tel. 022/6254225

Komitet Badań Naukowych 6255151

ul. Wspólna 1/3 6257293

00-529 Warszawa 53 fax 022/6254265

**CENTRUM METOD STOCHASTYCZNYCH
IM. HUGONA STEINHAUSA**

Politechnika Wroclawska

O G Ł O S Z E N I E

Centrum Metod Stochastycznych im. Hugona STEINHAUSA

ogłasza konkurs na najlepszą pracę naukową

z zakresu procesów stochastycznych i ich zastosowań

Stypendium naukowe im H.Steinhaus (jednorazowe, stanowiące równowartość 1000 \$ USA) ufundowane przez córkę Profesora, panią Lidę Kottową zostanie przyznane przez Radę Naukową Centrum w składzie:

Prof.dr hab. Witold KLONECKI
Prof.dr hab. Tomasz ROLSKI
Prof.dr hab. Czesław RYLL-NARDZEWSKI
Prof.dr hab. Kazimierz URBANIK
Prof.dr hab. Aleksander WERON

za najlepsze publikacje, które ukazały się lub zostały przyjęte do druku w liczących się czasopismach krajowych lub zagranicznych.

W konkursie mogą brać udział młodzi pracownicy, którzy nie ukończyli 28 roku życia, zatrudnieni we wrocławskich placówkach naukowych.

Publikacje wraz z krótkim życiorysem naukowym należy nadsyłać na adres Centrum do dnia 15 lutego 1997 r.

Jury Konkursu zastrzega sobie prawo ewentualnego podziału stypendium.

Wrocław, 18.12.1996 r.

Adres:

50-370 Wrocław, Wybrzeże Wyspiańskiego 27

fax: (+71) 227751, (+71) 223664

tel: (+71) 203530

e-mail: hugo@im.pwr.wroc.pl

FILIA WAŁBRZYSKA

GRUDZIEŃ

09.12.96. – impreza studencka „Dzień Górnika” zorganizowana przez studentów Wydziału Górniczego

10.12.96. – spotkanie Dyrektora Filii z dziennikarzami prasy lokalnej nt. zasad przyznawania i wysokości stypendiów socjalnych i naukowych

13.12.96. – udział Dyrektora Filii w uroczystości wręczenia dyplomów absolwentom na Wydziale Inżynierii Środowiska w auli Politechniki Wrocławskiej. Uroczystość uświetnił swoją obecnością JM Rektor – prof. Andrzej MULAŁAK

18.12.96. – wizyta w Filii kierownictwa Studium Nauki Języków Obcych PWR (Marian GÓRECKI, Elżbieta MICHALIK). Spotkanie z władzami Filii (Ryszard KABAT, Janina JAWORSKA) nt. aktualnego stanu oraz planów w nauczaniu języków obcych studentów w Filii

18.12.96. – spotkanie opłatkowe Dyrektora Filii ze starostami reprezentującymi społeczność studencką

18.12.96. – wieczór wigilijny mieszkańców Domu Studenckiego zorganizowany przez Radę Mieszkańców oraz Kierownika Domu Studenckiego – Janusza BATORA. W wieczery wigilijnej uczestniczył także Dyrektor Filii oraz grono pracowników

19.12.96. – spotkanie opłatkowe pracowników Filii

19.12.96. – zgoda Senatu PWR na uruchomienie w Filii od 15.02.97 studiów zaocznych na Wydziale Chemicznym

31.12.96 – udział Dyrektora Filii w spotkaniu noworocznym u Prezydenta Miasta Wałbrzycha

**Granty
z Komisji
Europejskiej**

Według informacji przekazanych przez Komisję Europejską, następną akcją (*call for*

przygotowane przez co najmniej **trzech** niezależnych partnerów, w tym **dwóch** z różnych krajów członkowskich Unii Europejskiej (lub z jednego z UE i jednego z kraju stowarzyszonego z programem) i jednego z Europy Środkowej lub byłego Związku Radzieckiego. Projekty dotyczące utworzenia sieci naukowych wymagają przynajmniej **czterech**

Związku Radzieckiego oraz propozycje, w których koordynator naukowy pochodzi z jednego z tych krajów.

Nie zostały jeszcze ustalone dziedziny i tematy badawcze, do których będą musiały odnosić się projekty. Obszerniejsza informacja o przygotowywanej akcji zostanie umieszczona na stronie KBN w sieci internet po zatwierdzeniu wszy-

Program INCO-COPERNICUS

proposals) w programie INCO-COPERNICUS zostanie oficjalnie ogłoszona **15 kwietnia 1997 roku**. Termin składania propozycji wyznaczono na **10 października 1997 roku**.

Wspólne projekty badawcze muszą być

partnerów (w tym dwóch z Europy Środkowej lub byłego Związku Radzieckiego).

Preferowane będą propozycje składane przez większą niż minimalna liczbę partnerów z krajów Europy Środkowej i/lub byłego

stkich szczegółów przez Komisję Europejską (przypuszczalnie na początku kwietnia).

*mgr inż. Elżbieta Mazurek
Biuro Grantów
A-1, pok. 146, tel. 28-46*

KSIĄŻKI, które polecamy ...

Francois Furet

Przeszłość pewnego złudzenia
Esej o idei komunistycznej w XX w.

Przekład Joanna Górnicka i Maria Ochab
Wyd. Oficyna Wydawnicza VOLUMEN, Warszawa 1996

Książka ta otrzymała literacką nagrodę Ingersol w kategorii literatury faktu za 1996 rok. Mimo dużej objętości (ponad 600 stron) czyta się ją jak polityczny kryminał.

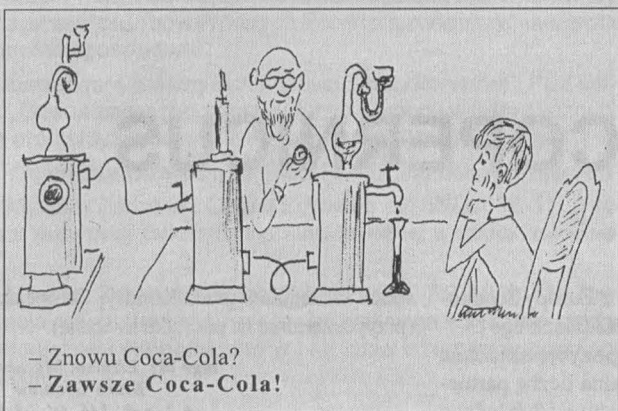
Autor przedstawia tu kompletną i wnikliwą historię rosyjskiego i światowego bolszewizmu, zajmuje się jednak nie tyle ideologiami i teoretykami tego ruchu, co praktykami systemu. Uważa on bowiem komunizm bardziej za metodę osiągania władzy niż za ideologię.

Z analizy autora wynika, że oryginalnym dorobkiem myślowym Lenina były wnioski wyciągnięte z wydarzeń Rewolucji Francuskiej. Wielu polityków zrozumiało, że choć władzę można zdobyć przy pomocy terroru, nie da się w ten sposób rządzić na dłuższą metę. Jak mawiali Niemcy, nie można siedzieć na bagnietach. Tymczasem Lenin doszedł do wniosku, że w celu utrzymania władzy trzeba zawaolować terror wszechogarniającym kłamstwem. Do realizacji tego celu wciągnął ogromne rzesze naukowców, intelektualistów, artystów, którzy głosili chwałę „ojczyzny postępu”. Aby system propagandy działał jeszcze sprawniej, opierano się na „liderach opinii” – ludziach, którzy z pozycji autorytetu moralnego mieli narzucać sposoby myślenia i wartościowania. W takiej roli działali H.G. Wells, Bernard Shaw i Romain Roland.

Zachęcamy do lektury.

– Coca-Cola.

– Znowu Coca-Cola?
– Zawsze Coca-Cola!

Oficyna Wydawnicza

Politechniki Wrocławskiej

serdecznie zaprasza do udziału w

III Wrocławskich Targach Książki Naukowej

które odbędą się w dniach

19–22 marca 1997 roku

w **Gmachu Głównym** Politechniki Wrocławskiej,
Wrocław, Wybrzeże Wyspiańskiego 27.

pod honorowym patronatem

Polskiej Akademii Nauk – Oddział we Wrocławiu.

Opiekę merytoryczną nad Targami sprawuje

Prof. Andrzej Mulak, JM Rektor PWr

Współorganizatorami Targów są:

- **KWADRO-TECH** Sp. z o.o., Wrocław
- **MEGARON** – Biuletyn Nowości Wydawniczych Poznań (patronat prasowy)
- **Forum Akademickie**, Lublin (prasa akademicka)

Na Targach chcemy promować wydawców, którzy publikują ambitną i wartościową literaturę naukową i uzupełniają rynek księgarski o niekomercyjne książki o charakterze edukacyjnym i specjalistycznym.

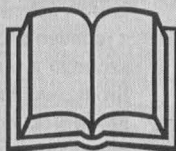
W czasie trwania imprezy planujemy zorganizowanie konferencji prasowej oraz spotkanie wydawców z księgarzami, hurtownikami i bibliotekarzami.

Podobnie jak w latach ubiegłych, odbędą się dwa konkursy. Pierwszy konkurs rozstrzygnie, która publikacja naukowa charakteryzuje się najtrafniejszą szatą edytorską, drugi będzie konkursem czytelniczym.

Wszelkich informacji o Targach udziela p. Halina Dudek, Oficyna Wydawnicza PWr. tel. (0 71) 320 38 23, 22 29 40, fax (0 71) 22 36 64.

Mamy nadzieję, że III WTKN będą atrakcyjnym miejscem promocji nowości wydawniczych.

Organizatorzy

Pryzmat

Pismo informacyjne Politechniki Wrocławskiej

Politechnika Wrocławska

Wybrzeże Wyspiańskiego 27

50-370 Wrocław

Redaktor Naczelny: dr inż. Maria Kiszka
Redakcja: bud. D-5, pok. 22, tel. 320 22 89
e-mail: pryzmat@ite.ite.pwr.wroc.pl

Druk: Drukarnia Oficyny Wydawniczej PWr Nakład 1500 egz.
Pismo wsparte dotacją KBN